

Stem nu op de Beste Graslandboer 2025

Wie wordt de vijfde in de rij winnaars van de verkiezing Beste Graslandboer? Maak kennis met de drie genomineerde bedrijven, die elk hun eigen grasaanpak hebben. Breng online een stem uit op je favoriet.

TEKST INGE VAN DRIE

Auke Spijkerman, Jan Vonk, Joeri Ham, Wim van Ittersum en ... Wie mag zich over een maand als vijfde winnaar van de verkiezing Beste Graslandboer aan dat illustere rijtje toevoegen? Zeker is dat het een van de volgende drie veehouders wordt: Jur Huetink uit Groenlo, Johan Mulder uit Wezup of Job van de Water uit Arkel. Zij zijn de drie genomineerden voor de verkiezing Beste Graslandboer 2025, die dit jaar Barenbrug als hoofdsponsor heeft. Uit alle aanmeldingen selecteerde de vakjury dit drietal. Op de volgende drie pagina's stellen de drie genomineerde veehouders zich voor. Zij vertellen over de rol die gras inneemt in hun bedrijfsvoering. Nog meer weten over de drie genomineerde bedrijven? Op de website van Veeteelt is ook van elk bedrijf een video te vinden, waarin de drie finalisten hun grasaanpak laten zien in de prak-

tijk en iedereen uitnodigen om een stem uit te brengen. Het terugbrengen van alle aanmeldingen tot drie finalisten is niet de enige taak van de jury. Onder leiding van juryvoorzitter Agnes van den Pol bezoekt de jury ook alle drie bedrijven om een oordeel te vellen over hun graslandmanagement. En daarbij kijkt de jury niet alleen naar de hoogste grasopbrengst of de beste voederwaarde, maar ook naar de visie van de veehouders op het gebied van grasland. De jury bestaat naast Van den Pol, die lector Grasland en beweiding is op Aeres Hogeschool Dronten, uit onderzoeker Bert Philipsen van Wageningen Livestock Research, melkveehouder Andries-Jan de Boer van 3D Agro Advies en de regerend Beste Graslandboer Wim van Ittersum.

Stemmen tot en met 7 oktober

Wie uiteindelijk wint? Daarin heeft naast de jury ook het publiek een stem. Op de website van Veeteelt kan iedereen tot en met dinsdag 7 oktober een stem uitbrengen op zijn of haar favoriet. In een online webinar op donderdag 9 oktober maakt Veeteelt de winnaars bekend. De winnaar krijgt een hoofdprijs van 1000 euro. Ook is er een publieksprijs voor de veehouder met de meeste stemmen van het publiek. |

Breng een stem uit op de website van Veeteelt of scan de QR-code

► Breng een stem uit op veeteelt.nl/bestegraslandboer/stempagina

hoofdsponsor:

sponsoren:

initiatief van:

‘Gras is het meest complete voer’

Ondanks droogtegevoelige zandgrond is Jur Huetink groot fan van gras en vooral vers gras. Het is de basis in ieder rantsoen op het bedrijf. In 2022 werd begonnen met weiden.

TEKST FLORUS PELLIKAAN

naam **Jur Huetink**
 plaats **Groenlo**
 leeftijd **30**
 aantal melk- en kalfkoeien **170**
 aantal stuks jongvee **95**
 grondgebruik **52 ha gras, 8 ha grasklaver, 7 ha voederbieten en 23 ha snijmais**
 rollend jaargemiddelde **9700 4,50 3,60**
 ureumgehalte **15-16**

In een gebied waar akkerbouw redelijk aanwezig is en melkveehouders dikwijls een groot areaal mais hebben, is gras het belangrijkste voedermiddel bij Jur Huetink. De jonge melkveehouder uit Groenlo is altijd al fan van gras geweest en vooral van vers gras. ‘Gras is een compleet product. Een koe kan van alleen gras leven als je het juist teelt en bemest. Met mais wordt dat een stuk lastiger. Daarom is gras de basis in ieder rantsoen hier op het bedrijf.’

Jur Huetink kwam in 2018 in maatschap in het bedrijf van Martin en Ethel Tuinte, nadat hij eerst als zzp’er op het bedrijf had gewerkt. ‘Hier werd altijd vers gras op stal gevoerd vanwege de kleine huiskavel van 25 hectare, waarvan maar 5 hectare te beweiden is zonder een drukke weg over te steken. Toen we in 2022 van melkfabriek zijn veranderd en deelnemer werden van de melkstroom Tuurlijk! van DOC Kaas, zijn we toch gaan weiden.’

Ieder jaar lager ureum

Het weiden viel het eerste jaar tegen, maar sinds de vaarzen die als jongvee hebben geweid, aan de melk zijn, gaat het stukken beter. Als de koeien niet meer naar buiten gaan, wordt er in het najaar nog een periode vers gras op stal gevoerd. ‘Vers gras is een uniek product. Het bevat veel eiwit, geeft weinig verliezen, heeft het hoogste rendement en het rekent goed in de rantsoenen’, vertelt Jur Huetink, die zelf de rantsoenberekeningen maakt. ‘Daarnaast zorgt vers gras voor 1,5 cent lagere voerkosten dan ingekuuld gras. Weiden is nog goedkoper dan stalvoeren, dus dat doen we het liefst.’

Naast de drukke weg waar de koeien moeten oversteken, is ook de droogtegevoelige zandgrond een extra handicap voor het weiden. ‘Ik zou heel graag de koeien 1500 uur weiden per jaar, maar dat lukt hier niet. Er staat nu ook geen spriet gras meer. Rond half juni treedt hier vaak een beregeningsverbod in werking. Circa 7 tot 8 ton droge stof gras moeten we dan minimaal al binnen hebben. Om in het najaar nog twee keer zeker 1500 kilogram droge stof via stalvoeren te oogsten. De kunst is hier echt om zoveel mogelijk gras in het voor- en najaar te winnen.’

Het kuilgras wordt bij voorkeur met zoveel mogelijk darmverteerbaar eiwit en daarom wat droger ingekuuld. Wanneer in de herfst de onbestendige eiwitbalans in het gras stijgt, helpen voederbieten in het rantsoen om dat te compenseren. ‘Het is ons streven om ieder jaar een punt ureum te zakken met dezelfde melkproductie. Vorig jaar zaten we op een ureumgehalte van 17, dit jaar komen we op 15 of 16 uit. Dat vind ik echt een sport. Een punt lager ureum scheelt op 100 koeien 100 kubieke meter mestafzet.’

Inspiratietips van Jur Huetink

- Vers gras is een heel compleet product
- Vers gras verlaagt de kostprijs sterk
- Ook met veel handicaps is weiden mogelijk

‘Hard melken vraagt veel kilo’s droge stof’

De makkelijkste weg kiest Johan Mulder niet: twee keer daags weiden, vijftig dagen beregenen en vijf grassoorten tegelijk in het rantsoen. Geen moeite is hem te veel voor maximaal resultaat.

TEKST FLORUS PELLIKAAN

naam **Johan Mulder**
plaats **Wezup**
leeftijd **57**
aantal melk- en kalfkoeien **115**
aantal stuks jongvee **60**
grondgebruik **38 ha productiegras, 11 ha kruidenrijk grasland, 6,5 ha natuurgasland en 13 ha snijmais**
rollend jaargemiddelde **12.199 4,28 3,45**
weidegang > **2000 uur**

Een rollend jaargemiddelde van meer dan 12.000 kilo melk en meer dan 2000 uur weiden per jaar. Het is een niet-alledaagse combinatie die familie Mulder in het Drentse Wezup realiseert. Aangevoerd door Johan Mulder en bijgestaan door zijn vrouw Jantje en kinderen Jan-Roef en Iris wordt er met gemiddelde resultaten geen genoegen genomen. ‘We hebben met elkaar veel plezier in hard melken en goed gras winnen. Dat is onze grote passie.’ Familie Mulder melkt de koeien drie keer per dag en weidt de koeien na de ochtend- én na de middagmelking. ‘Hard melken vraagt vooral de opname van heel veel kilo’s droge stof. Ook met weidegang kan dat prima. De belangrijkste regel bij weidegang is dat de koeien vreten als ze buiten zijn. Daarom laten we de koeien licht hongerig naar buiten gaan. Met de voerrobot kunnen we dat prima sturen. En de koeien weiden hier ook altijd in schoon gras’, vertelt Johan. ‘We zijn ervan overtuigd dat vers gras hier een bijdrage levert aan de hoge productie. De vem-waarde van vers gras is tenslotte altijd hoger dan van ingekuuld gras. En weiden is bovendien nog goedkoper ook.’

Op 2 april gestart met beregenen

Om een zo hoog mogelijke kwaliteit gras te winnen heeft Johan in het voorjaar al een uitgebreid bemestingsplan klaar. ‘Hierbij kijken we verder dan de eerste snede. Percelen die we twee keer maaien, krijgen bijvoorbeeld meer mest dan percelen die we de tweede snede weiden. Ook werken we met meerdere kunstmestsoorten en -giften.’ Als het droog is, begint Mulder direct met beregenen. ‘Dit jaar zijn we op 2 april al begonnen. Aan de eerste snede kun je geen concessies doen, die moet top zijn. Beregenen zorgt ervoor dat alle bemesting op tijd en goed wordt benut. Bovendien houdt het de grasmatten intact. Half juni hadden we op hogere percelen 140 milliliter beregend.’ De eerste snede maaien is voor Johan Mulder altijd een belangrijk moment. ‘Ik kom heel veel in het land, maar in die week wel twee keer per dag. Niet dat ik twijfel wanneer ik moet maaien, maar ik wil beslist het goede moment hebben.’ Ook in het najaar blijft de focus op het gras en het grasland. Alle percelen worden met de wiedege bewerkt en eventueel doorgezaaid. Bepaalde plaatsen die verdicht zijn,

maken kennis met de graslandwoeler. ‘Hierdoor zijn grasmatten van ruim tien jaar nog altijd in perfecte staat.’ De koeien worden gevoerd door een voerrobot. Het effect daarvan is volgens Johan Mulder groter dan vaak wordt gedacht. ‘We kunnen het rantsoen heel precies en per dagdeel afstemmen op de behoefte, zowel de hoeveelheid als de kwaliteit. Ook stelt het ons in staat diverse soorten kuilgras tegelijk te voeren en een veel hogere opname te realiseren. Bij voorkeur mengen we er ook kruidenmengsel bij. Het effect daarvan op vruchtbaarheid, gezondheid en eiwit is groot.’

Inspiratietips van Johan Mulder

- Benut de vele voordelen van weiden ook echt
- Kruiden hebben een positief effect op vruchtbaarheid en gezondheid
- Ga veel in het land kijken om op de beste momenten te handelen

‘Heb geduld, gras groeit uit gras’

Meerdere keren doorzaaien, bemesten met dunne fractie en beperkt weiden. Vanwege een krappe ruwvoerpositie draait alles bij Job van de Water om een hoge drogestofopbrengst.

TEKST FLORUS PELLIKAAN

naam **Job van de Water (35)**
plaats **Arkel**
veestapel **80 melk- en kalfkoeien, 30 stuks jongvee**
ander vee **40 fokschape, 5 fokpaarden**
grondgebruik **37 ha productiegras, 6 ha extensief kruidenrijk grasland, 1,5 ha botanische weiderand, 10,6 ha natuurgasland**
rollend jaargemiddelde **10.245 4,24 3,66**
drogestofopbrengst **13 ton ds/ha**

Sinds Job van de Water betrokken is bij het ouderlijk bedrijf, heeft hij ingezet op het zelfvoorzienend worden in eigen ruwvoer. Niet door grond te verwerven, maar door meer voer van een hectare te halen. ‘We zijn aan de slag gegaan met de bodem te verbeteren door niet meer met een mesttank, maar alles met sleepslang te bemesten. Ook bleek de hoeveelheid calcium in de bodem laag, waardoor we nu voor de eerste en tweede snede gipskorrels strooien. Dat brengt naast calcium ook direct extra zwavel’, vertelt Job van de Water. ‘En sinds 2022 hebben we een eigen wiede, waarmee we meerdere keren per jaar 6 tot 7 kilo graszaad doorzaaien. Het gaat erom dat je zo veel mogelijk goede en vitale grasplantjes per vierkante meter hebt.’ In de zoektocht naar een hoge grasopbrengst weidt Job van de Water, die ook nog 24 uur per week werkt als rundveespecialist bij De Heus, de melkkoeien vanaf het vroege voorjaar. ‘In de eerste maanden is het geen probleem om de koeien overdag 7 tot 8 kilo droge stof uit weidegras op te laten nemen. Maar vanaf half juni komt de klad in de grasopname. De smaak en de kwaliteit nemen dan af. Een opname van 2 tot 3 kilo droge stof in zes uur heeft geen zin. Dan liggen de koeien meer gras plat dan dat ze opeten. Dat kost grasproductie, voeropname en melkproductie. Als de koeien 120 dagen buiten zijn geweest, gaan ze daarom naar binnen.’

Hekel aan bemestingsstreepjes

Bij Van de Water krijgt alleen de eerste snede drijfmest. Daarna schakelt hij over op dunne fractie, aangevuld met mineralenconcentraat en water. ‘Dat is zo dun, dat de loonwerker alleen via gps kan zien waar hij is geweest. Zo wil ik het graag hebben, want aan streepjes heb ik een bloedhekel. Dat is mest waar gras niks mee kan.’ De zware grond in het Zuid-Hollandse Arkel is eigenlijk enkel voor gras geschikt, waardoor Van de Water zelf geen mais teelt. Er wordt jaarlijks wel circa 150 ton mais aangekocht. Het ruwvoerdeel van het rantsoen bestaat voor 85 procent uit gras. Door dit grasrijke rantsoen streeft Van de Water naar een iets rijpere eerste snede. ‘Wij moeten niet te veel eiwit in het gras hebben, dus

voor 8 mei wordt er niet gemaaid. Maar voor 20 mei moet de eerste snede wel weg zijn om verhouting te voorkomen. De vervolgsnedes maaien we tussen de vier en de zes weken. Iets langer wachten geeft ook een hogere opbrengst, want gras groeit uit gras. Daarnaast bespaart het ook nog eens op de loonwerkkosten.’ Richting de toekomst wil Job van de Water de huidige grasopbrengst van circa 13 ton droge stof verder verhogen naar 14,5 tot 15 ton. ‘Dan zijn we helemaal zelfvoorzienend en hoeven we geen mais meer aan te kopen.’

Inspiratietips van Job van de Water

- Meten is weten, onderzoek mest en grond
- Houd de grasmat jong door regelmatig door te zaaien
- Oogst naar wat je hebt bemest

